

poľnohospodár

DVOJTÝŽDENNÍK SLOVENSKEJ POĽNOHOSPODÁRSKEJ UNIVERZITY V NITRE

„Európa, vráť sa k sebe samej! Objav znovu svoje počiatky! Navráť sa k životu podľa skutočných hodnôt, ktoré urobili slávnou tvoju históriu a požehnanou tvoju súčasnosť medzi ostatnými svetadielmi!“

Ján Pavol II.
(1920 - 2005)

STĽPČEK

Mať tak poruke kus nášho dobrego chleba či čerstvého rožka, povzdychla som si už na tretí deň svojho síce krátkeho, no intenzívneho programu počas veľkonočnej dovolenky vo Veľkej Británii. „Ako tu môžu žiť bez tej nádhornej vône a chuti?“, povzdychli sme si, keď nám každé ráno v nie podradnom hoteli servirovali klasické anglické raňajky s dvoma kúskami masného tostu. Ani maslo a chutný džem nevyuniknú na tých tenučkých suchároch! Pri prechádzkach mestom či mestami nás neustále sprevádzali a provokovali (prepálené) vône fast foodov, kebabov a ďalších vymožeností dnešnej „globálnej“ kuchyne. Ponáhľame sa, stále sa ponáhľame, a tak bez ohľadu na dobré rady lekárov často zabočíme do stánkov s rýchlym občerstvením na nie práve najzdravší spôsob. No aj tu platí, že zakázané ovocie najviac chutí, a to najmä deťom a mladým ľuďom. Patrí to skrátka k našim dňom. Veď každá doba má svoje hriechy či prehrešky. Ako im odolať, to už musí posúdiť každý sám.

Zdá sa však, že tu kážem vodu a nikdy nezablúdím do reštaurácie so žltá-červeným logom. Veru som si na londýnskom letisku pred odletom domov sadla na kávu a muffinku do jednej z nich. Popíjala som a pritom sledovala ruch okolo seba. Až do chvíle, kým si k vedľajšiemu stolíku nesadla mladá, moderne oblečená mamička s dieťaťom v kočíku. Akoby to cítilo, že je v reštaurácii, začalo mrkať a domáhať sa niečoho dobrého. Mamička ho vzala na ruky, diskretné si nadvihla módné tričko a – ponúkla mu to najprírodzenejšie a najzdravšie rýchle občerstvenie, ako len príroda vie dať. Na okraj a bez predsudkov: nebola to žena z dákej zaostalej civilizácie. Suma sumárum, nie je to ľudstvo na tom ešte tak zle, pravda? K. POTOKOVÁ

Opäť do poľ... Na jarné práce bol zameraný aj celoslovenský Deň poľa, ktorý 31. marca v Zbechoch zorganizoval Agrión – združenie výrobcov a predajcov pôdohospodárskej techniky v SR, už tradične s masmediálnou podporou Roľníckych novín. Odporúčame špecializovanú prílohu v 14. čísle tohto týždenníka. Snímka: VR

KATEDRA EURÓPSKÝCH ŠTÚDIÍ HĽADÁ SVOJU TVÁR

Malé národy sa môžu presadiť vzdelanosťou

CSc., vedúci Katedry európskych štúdií (KEŠ) našej najmladšej fakulty, ktorá v týchto dňoch oslávila prvé výročie svojho vzniku.

Oprávaňuje ho na to jeho životná a profesionálna dráha. Emigrácia koncom 60. rokov, vysokoškolské štúdiá v zahraničí, dlhoročná skúsenosť v oblasti zahraničného obchodu a napokon aj prístupový negociačný proces takpovediac celkom zblízka, to je len niekoľko kapitol z jeho životopisu. „V prvom rade by som chcel pripomenúť, že vytvoril FEŠRR bolo progresívne roz-

hodnutie do budúcnosti. Veď po vstupe Slovenska do EÚ je potrebná prakticky nová generácia odborníkov pre multilaterálne štátne centrálné úrady, ministerstvá, ale aj regionálne a miestne úrady. No vedomosti tohto druhu budú potrebné aj v súkromných firmách a organizáciách, pretože EÚ ako taká je veľmi rigorózne organizovaná právna entita, uplatňujúca regulačné hospodár-

ske mechanizmy. Tam, kde poskytuje finančné príspevky, sú všetky činnosti veľmi prísne predpísané, nehovoriac už o poľnohospodárstve, pre ktoré platí široko koncipovaná Spoločná agrárna politika (SAP). Tá prakticky z viacerých aspektov determinuje všetky momenty, od produkcie plodín až po obchod. Od roku 1993 sa stal druhým pilierom SAP rozvoj vidieckej krajiny, ktorý umožňuje realizovať rozvojové programy. A to som ešte nespomenul ostatné, ako napr. fytosanitárne a veterinárne záležitosti! Veď len legislatíva EÚ v oblasti poľnohospodárstva, známa ako *acquis communautaire*, má vyše 40 tisíc strán! Správnejšie by bolo podľa môjho názoru hovoriť o agrárnej politike, pretože poľnohospodárska politika je užší pojem. No to je vec terminológie, ktorú by jednoducho mali riešiť na určeni odborníci. S podobnými problémami zápasia aj ostatné prístupové krajiny SVE. Problém absencie, príp. nejednotnosti používania odbornej terminológie som vnímal na vlastnej koži už pri prvom preklade knihy o systéme riadenia SAP vo forme trhových poriadkov a prakticky celý čas môjho pôsobenia na ministerstva pôdohospodárstva v Budapešti, kde som bol od roku 1995 poverený vedením oddelenia komerčnej politiky a prípravou prístupovej dokumentácie, koordináciou činnosti jednotlivých GR a prezentáciou v Bruseli vo funkcii zástupcu generálneho riaditeľa sekcie pre záležitosti EÚ.“

Aké je obsahové zameranie výučby na vašej katedre?

Katedra vznikla 1. novembra 2004. Má šesť pedagogických (Pokračovanie na 2. str.)

Vyznamenania pedagógom

Pri príležitosti osláv Dňa učiteľov odovzdal minister školstva SR M. Fronc 29. marca 2005 v košickom Štátnom divadle ďakovné listy a medaily sv. Gorazda 42 pedagógom základných, stredných a vysokých škôl. „Naše poďakovanie a ocenenie vám patrí nielen za to, že ste dokázali deťom odovzdať užitočné vedomosti, ale predovšetkým za to, že ste im dokázali odovzdať múdrosť, lásku, krásu a dobro. Obetovali ste im množstvo svojho voľného času a časť samých seba. Bez toho by však táto práca nemala zmysel,“ poďakoval všetkým učiteľom minister M. Fronc počas slávnostného prejavu.

Medzi vyznamenanými boli aj pedagógovia našej univerzity. Za celoživotnú pedagogickú a vedeckú činnosť a podiel na rozvoji školstva a vedy bol ocenený Veľkou medailou sv. Gorazda prof. Ing. Dušan Húska, PhD., a Malou medailou sv. Gorazda prof. Ing. Jozef Kulich, PhD. Laureátom srdečne blahozeláme!

Minister udelil Veľkú medailu sv. Gorazda in memoriam RNDr. Milanovi Vachulovi, pedagógovi UK a dlhoročnému odborárskemu funkcionárovi, ktorý pôsobil aj ako predseda Správnej rady SPU. -r-

NA MARGO DŇA UČITEĽOV

Také je to jednoduché!?

V piatok 18. marca popoludní sa v kongresovom centre stretla akademická obec Fakulty biotechnológie a potravinárstva, aby bilancovala svoju činnosť za uplynulé obdobie a pripomenula si aj blížiaci sa Deň učiteľov. V tomto tóne sa nieslo aj vystúpenie jedného z nich, prof. Ing. ŠTEFANA POLÁČKA, CSc. Zaujalo nás svojím ľudsky pozitívnym prístupom, a tak si z neho dovolujeme citovať niekoľko myšlienok.

„Dnes na všetkých typoch škôl, počnúc materskou a končiac vysokou vládne boj o žiaka, študent je alfa a omega. Často sa sťažujem na nízku úroveň stredoškôľakov, ktorí k nám prichádzajú. Prečítajú, ale textu nerozumejú. Iste, aj materiálne podmienky sú dôležité, ale v prvom rade je pri výchove dôležitá osobnosť učiteľa. Mladým ľuďom sa treba venovať od útleho veku, od základnej školy, zamestnať ich v rôznych krúžkoch, účasťou v súťažiach, olympiádach. V poslednej dobe sa na to akosi zabudlo, ale na nápravu nikdy nie je neskoro.“

No pozrime sa aj na našu katedru. Myslím, že aj tu chýba pomoc slabším študentom vo forme konzultácií, čo bolo predtým s pomocou zamestnancov. Nemali by sme sa iba sťažovať na to, ako sa k nám študenti správajú. Správajú sa tak, ako my k nim. Pedagóg je v podstate herec, akonáhle prekróčí prah svojho domu a príde na katedru, mal by nasadiť úsmev a dobré slovo. Tak si ich najlepšie získa. Nemyslite si, že študent si

neváži pochvalu! Dokazujú to moje dlhoročné skúsenosti a môžem povedať, že nikdy som so študentmi nemal problémy. Pred skúškou im hovorievam, urobte radosť trom ľuďom, sebe, rodičom, ale aj mne. Pochválím ich za výbornú prácu v laboratóriu a dodám, pridajte k nej aj teoretické vedomosti a to bude ono.“

Na cvičeniach, prednáškach by sa mali mladí ľudia cítiť veľmi príjemne, mali by sme im vytvoriť peknú atmosféru. V takej sa nám často aj zdôveria a lepšie sa im darí. Nedávno sme si urobili akúsi inventúru skúšok a myslím si, že výsledky na našich fakultách nie sú zlé. Iste, aj tu platí majstrovstvo pedagóga, latku by si mal vždy postaviť podľa toho, s akými študentmi pracuje a prístupovať k nim citlivo. Skrátka, správajme sa k študentom tak, ako by sme chceli, aby sa každý iný človek správal k našim deťom. Taká je to jednoduchá zásada...“

(Správu o činnosti AS FBP nájdete na webovej stránke FBP)

ZO ZASADNUTIA AKADEMICKÉJ OBCE MF

Lepšie využiť ponúknutý priestor na diskusiu

V Kongresovom centre ŠD A. Bernoláka sa 23. marca uskutočnilo zasadnutie AO Mechanizačnej fakulty. Jej predseda, doc. Ing. Štefan Pogran, CSc., predložil v úvode hodnotiacu správu o činnosti senátu za kalendárny rok 2004 a hlavné úlohy do budúcnosti. Vzťah medzi akademickou obcou a senátom hodnotil ako štandardný, ale podotkol, že členovia AO nevelmi doceňujú priestor na diskusiu s vedením MF v rámci zasadnutí AS.

Správu o stave MF za akad. rok 2004/2005 predniesol dekan prof. Ing. Vladimír Kročko, CSc. Zameria sa na kľúčové otázky dotýkajúce sa udržiavania a ďalšieho rozvoja fakulty. Zhodnotil prácu a úsilie všetkých pracovníkov fakulty pri jej dislokácii do nových priestorov

a zariadení. Tie sa postupne preberajú do užívania tak, aby sa do začiatku akad. roka 2005/2006 dali do užívania všetky laboratória, počítačové cvičebne a iné funkčné miestnosti podľa požiadaviek katedier. Trvalú pozornosť venovalo vedenie fakulty, jej samosprávne orgány a katedry transformácii výchovno-vzdelávacieho procesu, ako aj obsahu štúdia z klasického autonómneho päťročného inžinierskeho štúdia na štúdium trojročné. Je a bude to proces náročný, nielen na obsah a rozsah vyučovania, ale najmä na funkciu ľudských zdrojov. Cieľom fakulty je podľa dekana MF adekvátne a podľa možnosti pružne reagovať na predpokladané potreby spoločenskej praxe a trhu práce.

(Pokračovanie na 2. str.)

Cena rektora SPU za publikačnú činnosť

Do súťaže o Cenu rektora za najlepšiu publikovanú prácu za uplynulý rok bolo prihlásených 6 učebníc, 7 monografií a 14 vedeckých článkov pedagogických a vedeckých pracovníkov SPU. V kategórii najlepšia učebnica ocenila hodnotiacia komisia publikáciu prof. F. Špánika a doc. B. Šišku *Biometeorológia*, ktorá vyšla vo Vydavateľstve SPU v roku 2004. Cenu za najlepšiu vedeckú monografiu získal doc. J. Gaduš ako spoluautor publikácie *Palivové články v aplikácii s bioplynom* (editori S. Trogisch a W. E. Baaske, Trauner Verlag Linz).

Ocenenie za najlepší vedecký článok patrí prof. J. Bullovi. V medzinárodnom kolektíve bol spoluautorom článku s názvom *Úloha oxytocínu, protein kinázy A a ERK MAP kinázy v kontrole funkcií ovarialných foliklov ošipovaných*, uverejnenom v časopise *Experimental and Clinical Endocrinology & Diabetes* (J. A. Barth Verlag in Georg Thieme Verlag, Stuttgart). Cenu rektora za publikačnú činnosť v roku 2003 získala učebnica prof. J. Pálitka *Stroje pre rastlinnú výrobu*. (za)

Z KOLÉGIA REKTORA

Kolégium vzalo na vedomie informáciu o predbežných pozitívnych výsledkoch hospodárenia SPU za rok 2004 s tým, že definitívne výsledky budú uvedené v správe, predkladanej MŠ SR a vo výročnej správe. Správa o činnosti Slovenskej poľnohospodárskej knižnice, ktorú kolégium schválilo s pripomenkami, bola doplnená prezentáciou evidencie publikačnej činnosti na webovej stránke SIPK, ktorú uviedla riaditeľka Mgr. Beáta Bellérová. Kolégium vyslovilo požiadavku dbať o to, aby sa nákup odbornej literatúry realizoval len prostredníctvom SIPK, aby sa vytvorili optimálne podmienky pre prácu s distribuovanými databázami a usilovalo o udržiavanie webovej stránky knižnice. Členovia kolégia potom vzali na vedomie plán zabezpečenia praktickej výučby študentov SPU v rámci účelovej činnosti VPP, s.r.o., na rok 2005. Rektor Imrich Okenka informoval o Memorande o vytvorení Slovenskej virtuálnej pôdohospodárskej univerzity medzi SPU, UJV Košice a TU vo Zvolene. Materiál bude predložený senátu na schválenie. V bode rôzne okrem iného odznela informácia dekanky FAPZ prof. Magdalény Lacko-Bartošovej o rozhodnutí fakultného senátu zlučiť od 1. septembra 2005 dve katedry do jednej pod názvom Katedra veterinárnych disciplín. Kolégium poverilo vedúcu Botanickéj záhrady doc. Annu Kubaním trvalým zabezpečovaním odborných prác spojených so zakladaním, ošetrovaním a zavlažovaním trávnatých plôch medzi pavilónmi A, Z a T. Kolégium rokovalo 21. marca 2005. -r-

ČÍTALI SME

Už o desať rokov budú biometrické údaje bežnou súčasťou každodenného života. Deti budú do školskej jedálne vstupovať cez senzory na očné dúhovku, ich stará mama namiesto označenia cestovného lístka vloží v autobuse svoju tvár do osobitného scanneru a otec nebudie auto štartovať kľúčmi, ale odtlačením prsta. Takýto a podobné scenáre predpokladajú experti Európskej komisie v nedávno zverejnenej štúdii o dôsledkoch zavádzania biometrických údajov na každodenný život. Biometrické údaje, najmä odtlačky prstov, digitalizovaná fotografia tváre a obraz očnej dúhovky majú podľa expertov oveľa širšie využitie, ako len pri cestovných pasoch, vízach a povoleniach

na pobyt, kde ich EÚ zavedie od budúceho roka. Používanie biometrických údajov sa postupne stane celkom bežné na pracoviskách v podnikovej sfére – či už pri vstupe zamestnancov, ich prístupe k dokumentom či styku so zákazníkmi. Biometrii sa nevyhne ani zdravotníctvo, elektronicky snímateľné údaje budú dominovať aj v cestovnom ruchu.

(TASR)

Lepšie využiť ponúknutý priestor na diskusiu

(Dokončenie z 1. str.)

Z hľadiska vedeckovýskumnej a vývojovej činnosti dekan s uspokojením konštatoval, že všetky katedry sú nositeľmi podporných vedeckých programov VEGA. Významné výsledky s medzinárodným uznaním sa dosiahli v piatom rámcovom programe v oblasti obnoviteľných zdrojov energie. Výsledky vedeckých prác boli prezentované v domácich a zahraničných publikáciách. Dekan V. Kročko vyhlásil na rok 2005 súťaž o cenu dekana v kategóriách o najlepšiu monografiu, učebnicu, skripta a vedec-

kú prácu publikovanú v karentovanom vedeckom časopise. Potom venoval pozornosť účelovej činnosti a spolupráci s praxou, vedeckovýskumnou základňou, resp. medzinárodným vzťahom fakulty. Konštatoval, že absolventi MF iniciovali spoluprácu s obchodnými firmami zameranými na predaj a servis poľnohospodárskej techniky, čo umožňuje predstaviť študentom najnovšiu domácu i zahraničnú techniku a technológiu. Na záver V. Kročko uviedol, že zabezpečenie pracovných a sociálnych podmienok zamestnancov bolo jednou z najzávažnejších činností vedenia fakulty a jej akademických samosprávnych orgánov.

Pedagogickí pracovníci fakulty diskutovali na záver stretnutia s predstaviteľmi fakulty o spríjmenení života v nových priestoroch, možnostiach uverejnenia študijnej literatúry prostredníctvom internetu a započítaní tejto literatúry do publikačnej činnosti, ako aj o novom názve fakulty.

Ing. R. GÁLIK, PhD., tajomník AS MF

Dekan MF odovzdal doc. Ing. Jánovi Gadušovi, PhD., cenu rektora za najlepšiu publikáciu v oblasti zahraničnej monografie.

Z kontrolnej činnosti na SPU

Útvár kontroly (ÚK) vykonával svoju činnosť v roku 2004 v súlade so zákonom č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Cieľom je zabezpečiť hospodárny, efektívny a účinný výkon verejnej správy, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov kontrolovaným subjektom a jeho organizačnými zložkami, dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami a včasná a spoľahlivá informovanie vedúceho orgánu verejnej správy, rektora prof. Dr. Ing. Imricha Okenku, PhD., o úrovni hospodárenia s verejnými prostriedkami a o vykonávaných finančných operáciách. ÚK v roku 2004 okrem toho overoval správnosť postupov jednotlivých činností a súladu s právnymi predpismi, poskytovanie včasných a spoľahlivých informácií vedúcim zamestnancom na skvalitnenie ich riadiacej práce a finančného riadenia. Kontrolovalo sa aj vykonávanie predbežnej finančnej kontroly zodpovednými zamestnancami SPU.

Zamestnanci ÚK v súlade so schváleným plánom vykonávali kontroly na základe písomných poverení rektora. Spolu ich bolo 19, z toho 3 nad rámec plánu. Kontrolovali sa rozpočtové prostriedky a majetok nadobudnutý z rozpočtových prostriedkov v

celkovej hodnote 39 674 399,28 Sk. Okrem rozpočtových prostriedkov aj prostriedky z podnikateľskej činnosti – pohľadávky a nájomné. Nezistilo sa porušenie zákona o rozpočtových pravidlách, ktoré by malo závažné dôsledky na hospodárenie univerzity, ani nehospodárne, neefektívne a neúčinné použitie verejných prostriedkov.

Chcela by som upozorniť na dodržiavanie príkazu rektora č. 3/99, v zmysle ktorého treba novonadobudnutý majetok zaradiť do stavu majetku na príslušnom pracovisku do 30 dní odo dňa úhrady faktúry (novonadobudnutý majetok je možné zaradiť aj skôr, ešte pred jeho úhradou, a to na základe dodacieho listu), ako aj príkazu rektora č. 2/2004 na používanie majetku SPU zamestnancami univerzity mimo jej priestorov. V zmysle tohto príkazu bolo treba založiť evidenciu majetku používaného mimo priestorov univerzity v termíne do 1. októbra 2004.

Kontrolná činnosť sa bude aj naďalej zameriavať na porovnávanie skutočného stavu s požadovaným, t.j. na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, vnútorných aktov riadenia, teda aj citovaných príkazov, na vykonávanie priebežnej finančnej kontroly zodpovednými zamestnancami SPU a identifikovanie problémových oblastí tak, aby útvár kontroly svojou činnosťou prispel k predchádzaniu a odstraňovaniu negatívnych javov na univerzite.

Ing. VLASTA DEBNÁRIKOVÁ, Útvár kontroly

Malé národy sa môžu presadiť vzdelanosťou

(Dokončenie z 1. str.)

pracovníkov a dve technicko-hospodárske pracovničky. Garantuje 2 študijné programy, a to európske rozvojové programy a ochrana pred prírodnými a hospodárskymi katastrofami. Okrem toho zabezpečuje výučbu aj na iných fakultách SPU. KEŠ je nositeľom jedného inštitucionálneho projektu a dvoch ďalších pilotných projektov. V súčasnej dobe pripravuje viaceré nové projekty na medzinárodnej úrovni. Katedra sa už od začiatku podieľala na rôznych vedeckých podujatiach, napr. na vedeckej konferencii FEŠRR Regióny – vidiek - životné prostredie 2004, Mladej vede a v súčasnosti pripravuje tri nové konferencie.

Čo do objemu je to problematika veľmi rozsiahla. Človek sa musí do nej postupne zapracovávať, aby získal prehľad o celom systéme. Nedá sa to naučiť za pol roka – za rok. Pre vedca, napríklad atómového fyzika, je všetko jednoduché až potom, keď pochopí, čo znamená $E = m \cdot c^2$ a nadobudol množstvo skúseností. O skúsenosti sa musíme opierať aj my. Keď chceme pracovať ako profesionáli, potrebujeme skutočné zázemie, stále nové vedomosti a informácie. Tie nie sú v tomto prípade zakonzervované. Politiky EÚ, hlavne však SAP, sa stále vyvíjajú, treba ich monitorovať. Keď chceme dávať našim študentom, na-

ším diaľkaram, skutočne relevantné informácie, musíme sa špecializovať. Netriešitiť sily a nezaťažovať sa takými predmetmi, ktoré prakticky nepatria do tejto špecializácie. Aj z tohto hľadiska sme dali návrhy, aby sme v rámci univerzity a fakulty koordinovali činnosti a vytvorili také podmienky, ktoré umožnia katedre a nám všetkým pracovať koncentrovane na vysokej úrovni a dosiahnuť excelentnosť.

Povedali ste, že vaša predstava o práci KEŠ sa zakladá na ciele univerzity. Môžete to upresniť?

Je to výchova úspešného, v európskom priestore konkurencieschopného, morálneho a humánneho absolventa.

Pre úspešnosť treba mať vynikajúce odborné vedomosti. No pre ich uplatnenie aj patričné základy komunikácie a negociácie. Dnes sa bez negociácie prakticky nedá žiť, dnes rukujeme negociujeme od rána do večera, na všetkých úrovniach. Treba vedieť komunikovať nielen v jednom svetovom jazyku, ale v EÚ minimálne v dvoch a príslušníci malých národov by ich mali ovládať aj viac. V podmienkach diplomacie, ale aj v každodennom živote sa človek okrem toho musí vedieť patrične správať, poznať protokolárne záležitosti.

AK DOBRE ROZUMIEM, ÚSPESNOSŤ, KONKURENCIESCHOPNOSŤ,

to sú vlastnosti, ktoré treba „naprojektovať“ do študijných programov a predmetov.

Vlastné skúsenosti ma naučili, že malé krajiny sa môžu vo väčšom spoločenstve uplatniť len vtedy, keď si vytvorí taký imidž a rešpekt, aby sa aj tým „veľkým“ s nimi oplatilo spolupracovať. Tu je veľmi potrebné aj dobré všeobecné vzdelanie. Náš európsky manažér musí mať adekvátne základy z histórie, geografie, kultúry. Keď chceme správne pochopiť určitý systém, akým je napríklad EÚ, musíme poznať jeho elementy, štruktúry a vzájomné vzťahy medzi prvkami. Hovorím to preto, lebo študenti zo stredných škôl prichádzajú na vysokú školu s pomerne slabými základmi... Ďalší aspekt: morálny a humánny absolvent. To je vyššia hodnota, lebo úspešný a konkurencieschopný môže byť aj človek nemorálny a nehumánny. Keď chceme vychovať morálnych a humánnych absolventov, musíme takí byť predovšetkým my - pedagógovia.

Vysoké ciele. No dosiahnuť ich, to znamená, vsadiť proces vzdelávania do konkrétneho času a priestoru.

Diskutujeme o tom v rámci katedry aj fakulty. Víziou pre uskutocnenie misie KEŠ je vytvorenie takých pracovných a študijných podmienok, ktorých výstupom je

vysoká odborná, jazyková kvalifikácia, reálna a humánna politicko-sociálna orientácia pedagógov a absolventov, zosilnená schopnosťami a vedomosťami korektnej spoločenskej komunikácie, ktorá umožní dobrú spoluprácu počas štúdia aj na budúcich pracoviskách. Bude si to vyžadovať od nás všetkých veľa energie, aby sme uspeli vo vzdelávaní, ale aj vo výskume. Je bezpodmienečne nutné, aby sme si vytýčili a ohraničili oblasti aktivít, ktorým sa budeme venovať. Som rád, že už môžem referovať o pozitívnych veciach aj z iného aspektu, totiž z aspektu finančného. Katedra získala projekt vďaka Slovenskej sporiteľni, ktorý nám umožní získať základné vybavenie výpočtovou technikou a modernými učebnými pomôckami. Na fakulte máme v tomto roku asi 40 projektov. Budeme mať čo robiť, aby sme to zvládli a nové skúsenosti premietli do našej pedagogickej činnosti.

Myslím, že každý pedagóg, každý z nás potrebuje zážitok z úspechu, no a rešpekt, lebo rešpekt dáva silu a sila zase rešpekt. Sila a rešpekt bez lásky k povolaniu a k blížnemu je však o ničom. Lebo s apoštolom Pavlom aj ja môžem povedať o sebe: keď niet lásky vo mne, som ničim.

Ďakujem za rozhovor!
K. POTOKOVÁ

TYŽDEŇ SLOVENSKÝCH KNIŽNÍC V SLPK

Knižnice – multifunkčné vzdelávacie a kultúrne centrá

Pod týmto mottom pripravila knižnica na týždeň od 18. do 24. apríla už tradične viacero podujatí pre svojich používateľov. Poriada seminár pre pracovníkov čiastkových knižníc s názvom Čiastkové knižnice a knižnično-informačné služby SLPK. V priestoroch čitateľne pod aulou inštaluje výstavku kníh na tému Mliekarstvo a syrárstvo v literatúre – história a súčasnosť. Na dňažok, knižnica svojim nedisciplinovaným čitateľom odpustí sankčné poplatky za nedodržanie výpožičnej lehoty.

Ing. Mária BUMBALOVÁ

AD: EINSTEINOV ROK

Veľkého fyzika učil veľký Slováč

S pozornosťou som si prečítal krátky príspevok v Poľnohospodári o najmodernejšom človeku minulého storočia, za ktorého Alberta Einsteina pasoval vedecký svet. Málkočo však vie, že obľúbeným a uznávaným učiteľom A. Einsteina bol Slováč, profesor Aurel Stodola, rodák z Liptovského Mikuláša, ktorý mnoho rokov pôsobil na slávnej Zúrišskej univerzite, kde známy fyzik študoval. Profesor Stodola bol vedec svetového mena a nositeľ Watsovej medaily, čo v tých časoch bolo viac než Nobelova cena. Zdokonalil parné turbíny natoľko, že vlastne „pochoval“ parné rušne. Jeho vynálezy, známe ako Gay-Stodolove zákony, sa dodnes využívajú pri letoch raket do vesmírneho priestoru.

Profesor Aurel Stodola

Keď mal prof. Stodola 80 rokov, Albert Einstein mu poslal telegram s nasledujúcim textom: „Keď beriem do rúk pero, aby som vzdal hold a úctu svojmu profesorovi, obávam sa, či nájdem dostatok vhodných slov, aby som sa k Vám zachoval tak, ako si to zaslúžite...“

Ak náhodou pôjdete do Liptovského Mikuláša, krátko sa zastavte na cintoríne v mestskej časti Vrčica, kde boli v máji 1989 z Zürichu prevezené urny s telesnými pozostatkami A. Stodolu a jeho manželky. Uvedomte si, že aj taký malý národ, ako sme my, môže prispieť k tvorbe svetového pokroku, a to prostredníctvom múdrych a statočných jedincov. ONDREJ HRONEC

NOVÝ „ŠPORTOVÝ“ ŠTUDIJNÝ PROGRAM FZKI

Zelená je tráva...

Spieva sa v populárnej pesničke o športe športov, o futbale. Žiaľ, na našich štadiónoch to vždy tak celkom neplati. Trávniky sú v nevyhovujúcom stave a naši športovci môžu pri televíznych prenosoch zo zahraničia svojim kolegom iba závidieť. Pravda, v Európe sú firmy, ktoré majú liek na tento problém. Lenže, ich cenové ponuky! Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva prišla so svojím riešením. Hovoríme o ňom s vedúcim Katedry telesnej výchovy a športu, PhDr. Paedr. IVANOM JANKOM, PhD.

FZKI SPU pripravila pre školský rok 2005/2006 atraktívny študijný program pre tých študentov, ktorí inklinujú k športovej činnosti a svoju budúcu profesiu chcú s ňou spojiť. Doteraz mala táto skupina mladých ľudí možnosť venovať sa buď učiteľskej alebo trénerskej dráhe. Teraz majú šancu uchádzať sa o prijatie na akreditovaný bakalársky študijný program nazvaný **zakladanie a údržba športových plôch**.

Pre koho je študijný program určený?

Pre bývalých, ako aj aktívnych športovcov, ale aj pre veľkú skupinu mladých ľudí, ktorí majú záujem pracovať v oblasti budovania a prevádzkovania športových objektov, prípadne organizovať športové podujatia v prevádzkovaných

Áké pole pôsobnosti nájdú budúci absolventi?

Podľa môjho názoru veľmi široké. Po ukončení bakalárskeho štúdia budú môcť najlepší absolventi ďalej študovať na druhom, teda inžinierskom stupni štúdia v odbore krajinný inžinierstvo, kde je náš nový študijný program začlenený. No bakalári sa v plnej miere budú môcť uplatniť ako prevádzkari takých športových zariadení, kde sú v prevažnej miere prírodné športové plochy, teda napríklad

tenisové kurty, futbalové štadióny, ale aj golfové ihriská, zjazdovky a mnohé ďalšie športoviská. Môžu si založiť súkromné firmy na zakladanie, úpravu a údržbu športových plôch. Možnosti uplatnenie absolventa sú ešte oveľa širšie a budú kopírovať aktuálne potreby na „športovom“ trhu..

V úvode sme spomínali zlý stav našich športovísk...

Žiaľ, pre súčasnú dobu sú mnohé nevyhovujúce. Spomeňme len trávnaté plochy futbalových ihrísk, ktorých je na Slovensku vyše 360. Z hľadiska zdravého životného štýlu, ktorý je pre populáciu taký potrebný a ktorého neoddeliteľnou súčasťou je pravidelný pohyb, šport v každej podobe, vyplýva, že v budúcnosti by mal nastáť obrovský rozvoj tak prírodných športovísk na Slovensku, ako aj rozsiahle rekonštrukcie a prestavby už existujúcich, ale kvalitatívne nevyhovujúcich športovísk. Tu je voľná parketa pre absolventov, ktorí budú môcť svojimi vedomosťami pomôcť miestnym samosprávam a regionálnym združeniam, orientujúcim sa na prípravu športových plôch pre organizovanie vidieckej, ale aj iných foriem turistiky.

Ďakujem za rozhovor!
KATARÍNA POTOKOVÁ

Šport, ktorý sa robí hlavou

Voda mu učarovala už od malička. Na základnej škole plával za vysokoškolský oddiel Slávia VŠP a neskôr, podobne, ako veľa iných mladých plavcov, presedlal na potápanie. Dnes je prezidentom jachtárskeho a potápačského klubu Modrá zóna v Nitre. Vyškoolil väčšinu jeho členov a pripravuje sa na ďalšie inštruktorské skúšky. S Mgr. PETROM JUHASOM, PhD., odborným asistentom na Katedre špeciálnej zootechniky FAPZ, sme sa zhovárali o svete pod hladinou a všetkom, čo k nemu patrí.

Čo vás ňahá pod vodu? Teda, okrem výstroja a olovenej záťaže...

Rybičky. Zubáče, štučky, sumce, kapry... a, samozrejme, ostrieže. Tie sú mojou srdcovou záležitosťou, robil som o nich diplomovku. Najviac sa mi páči v sladkých vodách, poznám lokality s množstvom rýb, kde je na čo pozerať. Napríklad v noci, keď sú živočíchy menej plaché a nechajú sa prilákať svetlom baterky. Treba sa však pohybovať opatrne a tlmieť prudkosť výdychu, aby ich nevystrašil hluk.

Trúfol si už niektorý na vás?

To sa ešte nestalo, neprovokujem ich. Aj keď napríklad taký zubáč je schopný zaútočiť, ak si chráni hniezdo.

Svoje obľúbené miesta majú hubári, rybári... Čo potápači?

Na Slovensku je to Hlboké jazero pri Senci, medzi potápačmi nazývané Guláška. Je tam čistá voda a dobrá viditeľnosť. Kedysi sme chodievali na Hodrušu, alebo na Richňavu, kde bývala v zime viditeľnosť až 20 metrov, no v posledných rokoch sa kvalita vody vo väčšine slovenských lokalít rapídne zhoršila. Niekoľkokrát sme boli aj na tatranských plesách.

Sú aj tam nejaké ryby?

Vo veľkých nadmorských výškach nie je veľa života, na Spišských plesách boli v studenej vode iba chrobáky a larvy. Keby tam však niekto preniesol pstruha, myslím, že by určite prežil. Napríklad na Hincovom plesu, hlbokom až 50 metrov, sa predpokladá výskyt rýb, ktoré tam zostali po ústupe ľadovcov. Práve kvôli nim tam robila výskum aj jedna z expedícií Jacquesa Cousteaua.

Spomínali ste, že témou vašej diplomovej práce boli ostrieže. Ako ste sa od štúdia rýb dostali k etológii hospodárskych zvierat?

V poslednom ročníku na Prírodovedeckej fakulte UKF som pracoval na diplomovke o správaní ostrieža pri love koristi, testoval som temperament týchto dravých rýb. Keďže najbližší etológ v mojom okolí bol profesor Debrecéni,

„Všetko v poriadku. Ide sa dolu!“, hovoria gestá žabích mužov. Viac o potápačoch z klubu Modrá zóna na www.bluezone.sk

chodil som za ním. Tu, na Katedre špeciálnej zootechniky, robil vtedy podobné pokusy s habituáciou teliat. Moja práca sa mu páčila, po skončení školy mi ponúkol doktorandúru a potom som tu zostal učiť.

Vrátime sa späť k vode. Potápať sa aj na zamrznutých jazeroch, nie je nepríjemné plávať tak hlboko pod ľadom?

V prvom rade, človek nesmie trpieť klaustrofóbiou. Každý je priviazaný na lane, máme buď vlastný bubienok s navijakom alebo niekoho na brehu, komu dáme signál, keď treba. Teplota vody sa pohybuje okolo nuly, takže v neoprénovom obleku a s výhrevnými vreckami je vo vode určite teplejšie, ako na brehu vo vetrovke.

Do akej najväčšej hĺbky ste zatiaľ zostúpili?

Štyridsať metrov.

Mali ste už niekedy námäte?

Nie, to by sa nemalo stávať. Potápanie je šport, ktorý sa robí hlavou. Musíte sledovať hĺbku, čas, manometer, dopredu si naplánovať, ako hlboko zostúpíte, koľko tam chcete zostať, vypočítať si spotrebu vzduchu. Dolu treba dávať pozor na vztlak, regulovať ho, aby vás pozitívny vztlak nevyviesol nekontrolovane na hladinu. Stúpať treba pomaly,

pretože vplyvom zvýšeného okolitého tlaku sa v telesných tekutinách rozpúšťa viac plynov z dýchaného média. Dusík sa v tele nespotebovávajú a počas výstupu sa musí vysycovať. Okrem toho, v telesných dutinách je vzduch pod zvýšeným tlakom a pri rýchlym výstupe by nastal pretlak, čo by mohlo spôsobiť barotrauma. Nebezpečenstvo hrozí najmä pri prekonaní hranice 10 metrov, kde je pri výstupe voči hladine až dvojnásobná zmena tlaku - z dvoch na jednu atmosféru. Ďalšie „dvojnásobné“ zmeny sú v 30 a 70 metroch.

Plavecká zdatnosť teda nestačí, treba ovládať aj fyzikálne zákony...

Výcvik športových potápačov, ktorý u nás kedysi robil iba Zväzarm, trval asi rok. Skúšky boli dosť náročné, boli tam testy z fyziky, biológie, histórie, techniky, príklady z dekompresie, bezpečnostné smernice, potom nasledovali plavecké disciplíny, prvá pomoc, kontrolný zostup. Z dvadsiatich ľudí, ktorí vtedy prišli na skúšky, urobili traja-štyria. V súčasnosti, keď všade pôsobia komerčné potápačské školy, trvá základný výcvik asi týždeň. Zahŕňa 5-6 hodín teórie, 5 hodín výcviku v bazéne a päť cvičných zostupov. Je to prirodzené, dnes je tento šport veľmi populárny a málo kto by mal čas absolvovať ročný výcvik. Takto sa záujemcovia naučia základy, môžu sa ísť potápať, no pri náročnejších zostupoch potrebujú sprievodcu, ktorý

má na to oprávnenie. Inak by museli absolvovať ďalšie kurzy, aby získali vyššiu kvalifikáciu.

Aké zásady bezpečnosti platia pre potápačov?

Bezpečnostné pravidlo číslo jedna hovorí, že pod vodu musia byť minimálne dvaja, aby sa navzájom kontrolovali a strážili. Nazývajú sa to buddy systém. Ak sa objaví nejaký problém alebo porucha, partner musí byť nablízku, pripravený pomôcť. Na všetko sú dorozumievacie signály. Tesne pred zostupom sa robí briefing, každý si skontroluje, či má otvorené fľaše, či mu fungujú všetky ventily, dohodneme sa do akej hĺbky ideme, na akú dobu, po ktorej trase... A, samozrejme, kto je s kým 'buddy', aby nevzniklo nedorozumenie. Jeden z partnerov je vždy vodca, to znamená, že ten druhý ho musí nasledovať.

Príhoda sa vám pod vodu nejaká kuriozita?

Mne ani nie, ale kamarát z klubu zachránil veľmi zaujímavým spôsobom život jednému plavcovi na Richňave. Stúpal z hĺbky na hladinu, keď zrazu videl, že niekto proti nemu klesá. Chlapec sa topil. Postrčil ho hore a dotiahol k brehu. Bola to neuveriteľná náhoda, veď komu sa stane, že sa topí a cestou dolu narazí na potápača...

Preplávali, či skôr podplávali ste kus Slovenska. Máte nejaký nespĺnený sen?

Snov by sa našlo viac, napríklad Kuba, tá však musí ešte počkať. Rád by som si pozrel Hincovo pleso, naše najhlbšie pleso, so zvyškami vrtuľníka, alebo zaplavené opáľové bane pri Dubníku, kde je zimovisko chránených druhov netopierov a na vstup treba zvláštne povolenie. V lete by sme chceli ísť k vrazu Barona Gautcha, chorvátskej kultúrnej pamiatke. Je to pomerne zachovaný vrak v priateľnej 35-metrovej hĺbke. A takým klubovým snom je ostrov pri Barcelone, rezervácia, kde žijú nádherné obrovské gambáče.

Ďakujem za rozhovor a prajem veľa zaujímavých objavov!

L. ZÁHORÁKOVÁ

Ondrej Hronec: Oprášené spomienky (4)

FALOŠNÝ PRODEKAN

Na konci prvého ročníka prišla ľahká rana. Neurobil som skúšku z organickej chémie u Ing. Veselského. Bol to vynikajúci prednášateľ, ale bezohľadný skúšajúci. „Nič to, cez leto sa to naučím“, povedal som si so zaťatými zubami. Celé leto som študoval chémiu. Vedel som ju naspamäť, ale nepomohlo to. Vyhodil ma bez citu ani nie po dvoch povedaných vetách.

Žiadosť o dekanský termín s päťdesiatkorunovým kolkom a s lekárskej potvrdením som koncom septembra, cez obed, a to zdôrazňujem, doniesol na študijné oddelenie dekanátu. Starší plešatý pán, podľa môjho úsudku prodekan, si ma premeral, nasadil si okuliare a doklady skontroloval. Spýtal sa ma, prečo sa poriadne neučím. Odpovedal som, že som sa učil celé leto. A on na to, že to je málo. Ďalej poznamenal, že to lekárske potvrdenie sa mu zdá byť sfaľované. Preľakol som sa, lebo to bola pravda. Dával mi malú nádej,

že mi skúšku povolia opakovávať. S malou dušičkou som odišiel z dekanátu. Mesiac som sa trápil a čakal. Nakoniec som skúšku horko-ľahko urobil a na stretnutí s „prodekanom“ som zabudol.

Až raz, išiel som pešo do školy na Kalváriu a práve pred dverami školy pristál na bicykli pán s mne známou tvárou, o ktorom som si myslel, že je prodekan. Nezдалo sa mi však, že by prodekan chodil na bicykli. Až teraz vyšla pravda najavo. Ten pomyselný prodekan bol totiž školský poštár, ktorý využil situáciu, keď úradníci dekanátu boli na obede a on prebral moje doklady. Pomsta ja sladká, pomyslel som si, keď vkročil do budovy. Pristúpil som k odstavenému bicyklu a spustil som mu vzduch z obidvoch pneumatík. Ventily som zobral do vrecka. To bolo za to, že ma vystrašil! Rozmýšľal som, ako môže poštár tak dobre ovládať predpisy. A veruže mohol. Mal totiž syna, ktorý študoval o rok vyššie a poznal študentské finty.

ZAUJÍMAVOSTI Z UNIVERZITNÉHO SVETA

Vivat academia!

Prezident republiky I. Gašparovič vymenoval v januári do funkcie prvého rektora novej univerzity v Komárne doc. Sándora Alberta. Univerzita nesie meno významného svetového vedca, Jánosa Selyeho. Kto to bol?

Narodil sa 26. januára 1907 vo Viedni. Jeho matka pochádzala z Rakúska, otec bol vojenským lekárom. Po 1. svetovej vojne ho preložili do Komárna, kde mladý Selye ukončil svoje základné a stredoškolské vzdelanie. Potom študoval na pražskej nemeckej lekárskej univerzite. Skôr, ako ho v roku 1929 slávnostne promovali za doktora, viac rokov navštevoval parížske a rímske univerzity. Vybral si dráhu vedeckého bádania.

Pracovať začal v pražskom Patologickom inštitúte, v roku 1931 po získaní Rockefellerovho štipendia odišiel do USA. Neskôr sa presťahoval do Kanady, kde v Montreali na vysokej škole McGillen vyučoval biochémiu. Od roku 1945 pôsobil ako riaditeľ vlastného inštitútu.

Meno Jánosa Selyeho sa spája s teóriou stresu. Okrem toho venoval zvýšenú pozornosť chorobe našej doby - srdcovému infarktu. Za teóriu stresu bol takmer 10 rokov nominovaný na Nobelovu cenu, ktorú mu nakoniec neudielili. Dotkol sa mnohých odborov medicíny, čo spôsobovalo problémy pri udelení tohto prestížneho ocenenia. János Selye, jeden z najvýznamnejších vedcov 20. storočia, zomrel 20. októbra 1987 v Montreali. -r-

Ostriež patrí k najznámejším sladkovodným rybám v Európe. Zvyčajne žije v krdľoch a číha na drobné ryby, červy alebo larvy hmyzu, ktorými sa živí.

Z TVORBY

Malý princ dospel
zbavil sa snov
Prestal už dúfať že nájde
priateľov
Zanechal život na svojej
hviezde
A prestal byť len
chlapčekom
Zabudol snívaj a stratil tak
všetko
Čím vlastne bol

Malý princ dospel
A stal sa veľkým presne tým
Čím nechcel aby bol
A stratil ružu líšku
i studňu
Stratil svoj domov
nadobro

Bol by sa vrátil
No zabudol cestu
nevedel ako
Vzlietnuť späť
A tak vždy večer
pozeral hore
A zistil aký je svet

Malý princ dospel
Vystúpil z knihy
A ticho preklínal
Tú chvíľu keď stratil smer

A tak raz večer schytil
papier

A napísal všetko čo chcel
A keď skončil
tak stal sa letcom
Lietal vysoko
ku hviezdám
A hľadal svoj domov
Konečne našiel cestu do-
mov tam
Kde nechal ružu ovečku
strom

Tak odletel navždy
A máva v noci krásne sny
A tak si šťastne žije
A dúfa
že možno raz objaví
Jeho ostrov vo vesmíre

ALEXANDRA TAKÁČOVÁ

Kresba: TOMÁŠ IVANIČ

Čo je jedlo a čo už nie?

Otázkou "Čo je jedlo?" sa trápia experti v Európskej únii. Podľa nových výkladov definícií jedla nevyhovujú halucinogénne huby, živé zvieratá, či jablká rastúce na strome. Podľa EÚ ani krmivo pre zvieratá nemožno nazvať jedlom skôr, než ho napríklad nepožne kombajn. Nová iniciatíva v EÚ zozbierala vyše 70 slov, ktoré presne popi-

sujú, čo jedlo je a čo nie. Tieto poznámky doručili do Codex Alimentarius Commission, ktorá spolu s FAO a Svetovou zdravotníckou organizáciou určuje štandardizáciu jedla. Žuvačka je jednou z najbizarnejších položiek, pretože "môže byť považovaná za jedlo, aj keď len istá časť z nej je skonzumovaná." Táto iniciatíva je už druhou v poradí, ktorá by mala presne definovať pojem jedlo. Prvá, spreď mesiaca, dala možnosť všetkým ľuďom vyjadriť sa na internete k tomu, aký chuť, farbu a jemnosť by malo mať ideálne teľacie mäso. (SITA)

SPEKTRUM

AVIZUJEME

Inštitút ochrany biodiverzity a biologickej bezpečnosti SPU a Katedra genetiky a šľachtenia rastlín FAPZ v spolupráci s ďalšími pracoviskami organizujú celoštátny odborný seminár **Biologická bezpečnosť a agropotravinárstvo '05**, ktorý sa uskutoční 13. apríla 2005 v Kongresovom centre SPU. Záštitu nad podujatím prevzalo MZP SR a Slovenská komisia pre Dohovor o biologickej diverzite.

NEPREHLIADNITE

Predseda Základnej organizácie Slovenského zväzu záhradkárov pri SPU v Nitre pozýva všetkých členov ZO na výročnú schôdzu, ktorá sa uskutoční vo štvrtok 14. apríla o 16.30 h v posluchárni Z-1.

OZNAMUJEME

Dekan Fakulty ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre oznamuje, že

➤ 6. apríla 2005 o 9.00 h v posluchárni AS-36 (pavilón S, 3. posch.) vystúpi doc. Ing. LUBOMÍR PAŠKA, PhD., s habilitačnou prednáškou na tému **Manažment ekologickej poľnohospodárskej výroby**. Po prednáške bude obhajovať habilitačnú prácu na tému **Vybrané aspekty manažmentu krmovej základne**;

➤ 6. apríla 2005 o 11.00 h v posluchárni AS-36 (pavilón S, 3. posch.) vystúpi Ing. JÁN POKRIVČÁK, M.S., PhD., s habilitačnou prednáškou na tému **Poľnohospodárska politika štátov OECD**. Po prednáške bude obha-

jovať habilitačnú prácu na tému **Ekonomika spoločnej poľnohospodárskej politiky Európskej únie**.

ODPORUČAME

AGROKOMPLEX-VÝSTAVNÍCTVO: 21. – 24. 4. EnviroGardenia, Humanotech-Medifa, Stonekomplex; **DIVADLO A. BAGARA:** 8. 4. Svätenie jari (premiéra), 9. 4. Testosterón, 11. 4. Svätenie jari, 12. – 13. 4. ...a ešte som aj smoliar, 14. 4. norway.today, 14. – 16. Kabaret, 18. 4. Testosterón, 19. 4. Bezkyšľovky, 19. – 20. 4. Peter Pan, 20. 4. Tri sestry, 21. 4. Príbehy obyčajného šialenstva 21. – 23. 4. Adam Šangala; **SYNAGÓGA:** 8. 4. Bratislavské gitarové kvarteto – cyklus koncertov, 9. 4. Natural Plastic - Hermovo ucho (koncert), 15. 4. Hommage á Parík – cyklus koncertov, 20. 4. Arnošt Lustig: 3x18 – beseda, **ORBIS:** 8. – 17. 4. Cesta okolo sveta za 80 dní, 8. – 10. 4. Million Dollar Baby, 11. – 12. 4. Nenávisť, 14. – 17. 4. Constantine, 21. – 26. 4. Cumlikátor; **PALACE:** 8. – 14. 4. Ray, **Febiofest 2005:** 18. 4. Káva a cigarety, 18. 4. Plechový bubienok, 19. 4. Taking off, 19. 4. Otec na služobnej ceste, 20. 4. Revizori, 20. 4. Moderná doba; **LIPA:** 8. – 10. 4. Honba za pokladom templárov, 9. – 10. 4. Rodinka úžasných, 14. – 17. 4. Pofajčíme, uvidíme, 14. – 17. 4. Papparazzi, 19. – 21. 4. Rad nešťastných príhod, 22. – 24. 4. Hra na schovávačku.

VIACZACÍ POLYPROPYLENOVÝ ŠPAGÁT
T/F: 057/7580 841,
www.spagat.sk

POZÝVAME

Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre Vás pozýva na **XI. medzinárodnú vedeckú konferenciu študentov a doktorandov**, ktorá sa bude konať 20. apríla 2005. Slávnostné otvorenie sa uskutoční v posluchárni AA 01 o 8.00 h. Podrobnejšie informácie sú uvedené na internetovej stránke www.fapz.uniag.sk.

... ísť spolu je lepšie

Ekumenická skupinka pri SPU v Nitre pozýva študentov a zamestnancov na prednáškovodiskusné stretnutie **O význame a dôležitosťi ekumény**, ktoré sa uskutoční v stredu 13. apríla o 19.00 h v spoločenskej miestnosti ŠD Mladost'. Na stretnutí s členmi Ekumenického spoločenstva cirkvi v Košiciach – Mons. prof. A. Konečným, dekanom košickej Teologickej fakulty a Mgr. J. Szélesom sa zúčastnia aj zástupcovia kresťanských cirkví na území Nitry. -eš-

PRÁCA

Venas, a. s., Streda nad Bodrogom ponúka prácu pre agrónoma vo firme zaoberajúcej sa predajom osív, chemických prípravkov, pesticídov a hnojív, obchodom s agrokodmitami, poradenstvom a prevádzkovaním verejného a intervenčného skladu. Ide o zabezpečovanie kompletného agroservisov pre poľnohospodárov v zemlínskom, prípadne trebišovskom či michalovskom regióne.

Požiadavky: ukončená VŠ poľnohospodárska, odbor rastlinná výroba, zameraná na obilie a ostatné poľnohospodárske plodiny, PC užívateľská úroveň, vodičský preukaz skupiny B je nutný, maďarský jazyk je výhodou.

Ponúkame: prácu na plný úväzok, motivačné ohodnotenie, školenia, mobilný telefón, auto, ubytovanie.

Termín nástupu: ihneď
Ponuky so životopisom zasielajte na emailovú adresu: vespremy@slovanet.sk. Predmet: „Agrónóm“.

Vedenie Fakulty ekonomiky a manažmentu a fakultný výbor OZ pripravili začiatkom marca tradičné stretnutie s emeritnými pracovníkmi. Pozvanie dekana prof. P. Bielika prijalo viac ako šesťdesiat bývalých zamestnancov, ktorí sú už na zaslúženom odpočinku. Na snímke predsedníčka Akademického senátu FEM doc. Klára Hennyeyová v rozhovore s pani Teréziou Kažimírovou a Máriou Klobušnikovou. Foto: Ing. Z. KORCOVÁ

VÝBEROVÉ KONANIA

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre vyhlasuje v zmysle § 77 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov výberové konanie na obsadenie

➤ **miesta vysokoškolského učiteľa – odborného asistenta na Katedre manažmentu a marketingu FEM.**

- Podmienky:
- VŠ vzdelanie ekonomického smeru,
 - vedecko-akademická hodnosť v odbore 62-03-9 odvetvové a prierezové ekonomiky,
 - aktívna znalosť svetového jazyka – preukázať štátnou jazykovou skúškou alebo pohovorom,
 - znalosť práce s PC – preukázať certifikátom, zamestnanci SPU preukázať certifikátom vydaným na základe formalizovanej skúšky IKT,
 - absolvovanie pedagogického minima,
 - morálna bezúhonnosť, komunikatívnosť, tvorivosť – adekvátne preukázať.

Prihlášky s profesijným životopisom, overenými dokladmi o štúdiu a potvrdením o praxi zasielajte **do 22. 4. 2005** na Útvar personalistiky, EPaMU Rektorátu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra.

UPOZORŇUJEME

Dekanka Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre vypisuje výberové konanie na obsadenie miest na doktorandské štúdium v študijných programoch:

- 6.1.3 všeobecná živočíšna produkcia
- 6.1.4 špeciálna živočíšna produkcia
- 6.1.6 všeobecná rastlinná produkcia
- 6.1.7 špeciálna rastlinná produkcia
- 6.1.8 agrochémia a výživa rastlín
- 6.1.9 fyziológia plodín a drevín
- 6.1.12 výživa
- 6.1.16 ochrana rastlín

4.2.4 genetika

Prihlásiť sa môžu absolventi vysokých škôl v príslušnom zameraní. Informácie o témach dizertačných prác, ako i podmienkach prijatia na štúdium, môžete získať na vedeckovýskumnom oddelení dekanátu FAPZ, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, tel. č.: 037/6508 485 a na webovej stránke www.fapz.uniag.sk. Uzávierka prihlášok je 31. 5. 2005.

JAZYKOVÉ VŠELIČO

Rozšírené používanie počítačov a internetu nám otvorilo nové možnosti rýchlej výmeny informácií. Jednou z najširšie využívaných je elektronická pošta. V angličtine sa na jej označenie používajú skrátené podoby názvu *electron mail* – *e-mail* aj *mail*. V slovenčine sa popri cudzích slovách *e-mail* a *mail* stretávame aj s ich zdomácnenými variantmi *email* a *mejil*. Všetky štyri podoby sa u nás v súčasnosti považujú za správne a nájdeme ich aj v Krátkom slovníku slovenského jazyka a v Pravidlách slovenského pravopisu, pričom v oficiálnej komunikácii sa zvyčajne používa podoba *e-mail*, v neoficiálnej komunikácii ostatné podoby. **Slováci dnes teda e-mailujú, emailujú, mailujú aj mejlujú ostošesť.** Podstatné meno *e-mail* a jeho tri spomínané varianty sa skloňujú podľa vzoru *dub*. (RN, 24. 3. 2005)

INÝ KRAJ,

INÝ MRAV

Poznať jazyk cudzej krajiny ešte neznamená, že sa v danej krajine budete cítiť ako ryba vo vode. Priznajte sa, že i napriek tomu, že zvládnete komunikáciu v danom cudzom jazyku, často ste sa v praxi dostali do situácie, keď ste si dali otázku: „No, a teraz, čo poviem?“, prípadne: „Čo mám teraz urobiť?“ Skúste si odpovedať, ako by ste reagovali v nasledujúcich situáciách.

● Keď vám v Španielsku niekto povie: „Zavolaj mi ráno!“, znamená to, že máte zavolať o jednásť alebo dvanásť dopoludnia. V tejto krajine má všetko akoby isté meškanie. Obuduje sa neskôr, medzi druhou až štvrtou popoludní, večeria sa po deviatej večer a nočný život sa predlžuje až do skorých ranných hodín.

● Ak Španieli idú okolo baru, reštaurácie alebo kaviarne plnej ľudí, okamžite sa rozhodnú vsúpiť. Prečo? Nuž, tam, kde je veľa ľudí, je určite niečo dobré: dobré jedlá, vynikajúce nápoje

Začala sa play off

ŠK K CERO SPU Nitra

Ako snád' každý fanúšik nitrianskeho basketbalu postrehol, BK K CERO SPU sa v súťažnom ročníku 2004/05 rozbiehal len veľmi pomaly. Nepresvedčivé výkony na začiatku sezóny boli zapríčinené najmä odchodmi niekoľkých opôr z minulého ročníka, za ktoré prichádzala rovnocenná náhrada len postupne. Navyše, vedenie klubu nemalo vždy šťastnú ruku pri výbere hráčov a posily nielen prichádzali, ale aj odchádzali. Smolou bolo aj zranenie Tomeka s Ridzoňom a na palubovke bol problém!

Situácia sa začala obracať k lepšiemu, keď sa vedeniu nášho klubu podaril najväčší úlovok z pomyselného legionárskeho rybníka. Bol ním medailista z OH, Litovec Ritis Vaišvila, ktorý svoje basketbalové ostrohy naberal aj po boku takého fenoména, akým bol pojem svetového basketbalu Sabonis. Jeho „zlatá ruka“ pri streľbe a milimetrových nahrávkach naklonila v nejednom zápase miskú váh na našu stranu.

Postupne sa pozícia mužstva natiaľko vylepšila, že sme mohli po prvom polčase nadstavbovej časti zaznamenať aj konštatovanie: „...nebyť prvých piatich kôl, sme v čele ligového peletónu“. Liga je však kompletná so všetkými hranými zápasmi a so všetkými problémami, ktoré priniesla. Mám na mysli napríklad známe

peripetie so Svitom, keď nám víťazstvo na domácej palubovke musel prisúdiť až arbitrážny súd. Po zápase v Košiciach sme však fahali za kratší koniec hry.

Po základnej a nadstavbovej časti sme obsadili v ligovej tabuľke elegantné, ale nie príliš populárne 4. miesto. Na základe získanej pozície a umiestnení našich potencionálnych súperov sa v prvej sérii play off (verme však, že nie v poslednej) postavilo proti nám družstvo TU Košice. Pred prehnaným optimizmom nás varoval fakt, že toto mužstvo nás vyradilo zo Slovenského pohára a aj v lige nás poctivo potrápilo (vyhrali sme proti nim jediný zápas). Máme im teda čo vracať. Veríme, že napriek rýchlemu ukončeniu nádejí iných športových kolektívov z Nitry (hokejistov, volejbalistov...) nás takýto osud nečaká. Hráčom a ani trénerovi opodstatnená sebadôvera nechýba. Mužstvo je dobre zostavené, kvalitne trénersky pripravené a riešením množstva problémov zocelené.

Po dvoch zápasoch série play off s Košicami je stav nerozhodný 1:1. Úspešní sme boli doma, kde sme Košičanom porazili, menej úspešní v stredu na súperovej palubovke. Rozhodujúci duel nás čaká zajtra v športovej hale SPU. Tešíme na vašu návštevu, najmä ak nebudete šetriť potleskom a hlasivkami tak, aby v hale počas zápasov znelo NITRA DO TOHO!

-Rj-

A tento e-zdroj poznáte?

Trvalo udržateľný rozvoj, životné prostredie

Prírodné katastrofy, vymieranie rastlinných a živočíšnych druhov, ale aj také fenomény, ako je hlad a choroby, čoraz viac potvrdzujú spätosť človeka s prostredím, v ktorom žije. Problematika ochrany životného prostredia a trvalo udržateľného rozvoja sa v ostatnom období stáva globálnym politickým problémom, voči ktorému treba nielen zaujať stanovisko, ale ponúknuť aj konkrétne riešenia.

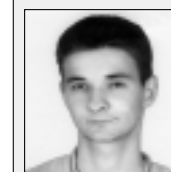
Dnes vám ponúkame niekoľko tipov na e-zdroje týkajúce sa tejto problematiky.

- Trvalo udržateľný rozvoj v Slovenskej republike - www.tur.sk

- **Enviro servis** - www.enviroserwis.sk
- **Slovenská agentúra životného prostredia** - www.sazp.sk
- **Regionálne environmentálne centrum pre krajiny strednej a východnej Európy (REC Slovensko)** - www.rec.sk
- **Český ekologický ústav**, Místní Agenda 21 - www.ceu.cz/EDU/ma21/ma21.htm
- **European Union Strategy for Sustainable Development** - europa.eu.int/comm/environment/eussd/index.htm
- **Životné prostredie** - www.seps.sk

PhDr. LUBICA JEDLIČKOVÁ

S PIETOU

Dekanát Mechanizačnej fakulty SPU v Nitre s hlbokým zármutkom oznamuje, že vo veku 22 rokov opustil rady študentov

Tomáš Jalakša.

Narodil sa 8. 1. 1983 v Nitre. Od roku 2001 bol študentom denného inžinierskeho štúdia na Mechanizačnej fakulte.

Na poslednej ceste sme ho odprevadili 4. apríla 2005 na cintoríne sv. Cyrila a Metoda na Cabajskej ceste v Nitre.

Češ' jeho pamiatke!

Vedenie fakulty

Aké je Španielsko?

a pod. Čo my, Slováci? Myslím si, že vyhľadávame a uprednostňujeme pokojnejšie prostredie, kde sa môžeme aj porozprávať.

● V reštaurácii, kaviarni si Španieli nikdy neprisadnú k obsadenému stolu, i keby tam boli ešte voľné stoličky. Nemajú vo zvyku rušiť súkromie iných. Pri večernom posedení s priateľmi v nočnom „pube“ nežiadajte víno. Španieli holdujú bielemu alkoholu a whisky. Vhodné je objednať si gin s tonikom, bourbon s colou, vodku s citrónom alebo rum, prípadne whisky s coca colou.

● Pozor si dajte na vyjadrenia typu: „Požívam vás na pohárík šampanského!“ Mohlo by vás prísť veľmi drahé. Šampanské sa pije v Španielsku iba pri výnimočných oslavách, cena vína pochádzajúceho z oblasti Champagne (Francúzsko), sa počíta na tisíce. To, čo my nazývame šampanským, sú šumivé vína a ich cena je diametrálne odlišná. V Španielsku sú takéto vína známe pod značkou CAVA a sú katalánskej produkcie.

JANA VRBOVÁ, KOJV

V centrálnej časti Kremnického pohoria, severne od banického mesta Kremnica, leží rázovitá horská obec a lyžiarske stredisko Krahule-Blaufuss. Nachádzajú sa tu štyri lyžiarske vleky pre nenáročný zjazdový lyžovanie a vhodné bežecké trate. Od januára do marca navštívilo stredisko aj 481 zamestnancov SPU a ich rodinných príslušníkov, pre ktorých športová komisia OZ zorganizovala štrnásť jednodňových lyžiarskych zájazdov. MIRO MÜLLER